

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ**ΠΡΑΚΤΙΚΟ 7^{ης} ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 152 ΤΟΥ Ν.3463/06 (ΦΕΚ 298/05-09-2011) ΤΗΣ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ**

Η Επιτροπή αυτή, με μέλη τους : **Όλγα Τσιρκινίδου**, Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και τον **Άγγελο Νεστορίδη**, μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Ροδόπης, αναπληρωματικό μέλος που συγκροτήθηκε με την υπ' αριθμ. 11617/12-08-2011 απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας - Θράκης (ΦΕΚ 298/05-09-2011 Τεύχος Υπαλλήλων Ειδικών Θέσεων και Οργάνων Διοίκησης) και τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 857/23-1-2018 απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης (ΦΕΚ 76/13-2-2018 Τεύχος Υπαλλήλων Ειδικών Θέσεων και Οργάνων Διοίκησης) σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 152 παρ. 1 του Ν.3463/2006 "Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων", **συνεδρίασε μετά από την με αριθ. 119/21-5-2018 νόμιμη πρόσκληση όλων των μελών**, τακτικών και αναπληρωματικών, στα Γραφεία του Τμήματος Διοικητικού-Οικονομικού Ν.Ροδόπης της Διεύθυνσης Διοίκησης Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης, Παρασίου 4-Κομοτηνή, την **29-5-2018** ημέρα **Τρίτη** και ώρα **09:30 π.μ.**, παρουσία και του Γραμματέα της Επιτροπής **Κων/νου Μπλέτσα**, υπαλλήλου του Τμήματος Πληροφορικής Ν. Ροδόπης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας- Θράκης.

Το τακτικό μέλος της Επιτροπής **Ιωάννα Χατζηαντωνίου**, Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Ροδόπης και το αναπληρωματικό μέλος της Επιτροπής **Γεώργιος Γραμμένος**, Δημοτικός Σύμβουλος Καβάλας δεν προσήλθαν, λόγω κωλύματος, παρότι προσκλήθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως.

Το τακτικό μέλος της Επιτροπής **Γεώργιος Ουζουνίδης**, Δημοτικός Σύμβουλος Αλεξανδρούπολης δεν μπορεί να συμμετάσχει στην εξέταση του δέκατου πέμπτου θέματος, δεδομένου ότι, κωλύεται, προς τούτο, καθόσον, αυτό, αφορά σε έλεγχο νομιμότητας πράξης που έχει εκδοθεί από όργανο του Δήμου Αλεξανδρούπολης.

Η Πρόεδρος της Επιτροπής, αφού διαπίστωσε τη νόμιμη απαρτία αυτής, κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης και την εξέταση των θεμάτων, που περιλαμβάνονται στην από 29-5-2018 ημερήσια διάταξη:

ΘΕΜΑ 1ο. Προσφυγή του *Δήμου Ιάσμου* κατά της υπ. αριθμ. 2357/8-3-2018 απόφασης του Συντονιστή της Α.Δ.Μ.Θ. (Εισηγήτρια : Τσιρκινίδου Ο.)

- ΘΕΜΑ 2ο.** Προσφυγή του Δήμου Ιάσμου κατά της υπ. αριθμ. 2358/8-3-2018 απόφασης του Συντονιστή της Α.Δ.Μ.Θ. (Εισηγήτρια : Τσιρκινίδου Ο.)
- ΘΕΜΑ 3ο.** Προσφυγή του Δήμου Ιάσμου κατά της υπ. αριθμ. 2359/8-3-2018 απόφασης του Συντονιστή της Α.Δ.Μ.Θ. (Εισηγήτρια : Τσιρκινίδου Ο.)
- ΘΕΜΑ 4ο.** Προσφυγή του Δήμου Ιάσμου κατά της υπ. αριθμ. 2360/8-3-2018 απόφασης του Συντονιστή της Α.Δ.Μ.Θ. (Εισηγήτρια : Τσιρκινίδου Ο.)
- ΘΕΜΑ 5ο.** Προσφυγή του Δήμου Ιάσμου κατά της υπ. αριθμ. 2361/8-3-2018 απόφασης του Συντονιστή της Α.Δ.Μ.Θ. (Εισηγήτρια : Τσιρκινίδου Ο.)
- ΘΕΜΑ 6ο.** Προσφυγή του Δήμου Ιάσμου κατά της υπ. αριθμ. 3680/8-3-2018 απόφασης του Συντονιστή της Α.Δ.Μ.Θ. (Εισηγήτρια : Τσιρκινίδου Ο.)
- ΘΕΜΑ 7ο.** Προσφυγή του Δήμου Ιάσμου κατά της υπ. αριθμ. 3682/8-3-2018 απόφασης του Συντονιστή της Α.Δ.Μ.Θ. (Εισηγήτρια : Τσιρκινίδου Ο.)
- ΘΕΜΑ 8ο.** Προσφυγή του Δήμου Ιάσμου κατά της υπ. αριθμ. 4132/8-3-2018 απόφασης του Συντονιστή της Α.Δ.Μ.Θ. (Εισηγήτρια : Τσιρκινίδου Ο.)
- ΘΕΜΑ 9ο.** Προσφυγή του Δήμου Τοπείρου κατά της υπ. αριθμ. 582/7-3-2018 απόφασης του Συντονιστή της Α.Δ.Μ.Θ. (Εισηγήτρια : Τσιρκινίδου Ο.)
- ΘΕΜΑ 10ο.** Προσφυγή του Δήμου Αβδήρων κατά της υπ. αριθμ. 2946/28-3-2018 απόφασης του Συντονιστή της Α.Δ.Μ.Θ. (Εισηγήτρια : Τσιρκινίδου Ο.)
- ΘΕΜΑ 11ο.** Προσφυγή της εταιρείας με την επωνυμία ΑΣΤΙΚΟ ΚΤΕΛ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ ΑΕ κατά της υπ. αριθμ. 4517/5-4-2018 απόφασης του Συντονιστή της Α.Δ.Μ.Θ. (Εισηγήτρια : Τσιρκινίδου Ο.)
- ΘΕΜΑ 12ο.** Προσφυγή της Ανθής Μαργιωρή του Ιωάννη κατά της υπ. αριθμ. 2946/28-3-2018 απόφασης του Συντονιστή της Α.Δ.Μ.Θ. (Εισηγήτρια : Τσιρκινίδου Ο.)
- ΘΕΜΑ 13ο.** Προσφυγή της εταιρείας Κ.ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ- Γ. ΚΑΡΑΦΥΛΛΗΣ - Μ. ΧΑΤΖΗΚΛΕΑΡΧΟΥ Ο.Ε κατά της υπ. αριθμ. 3401/4-4-2018 απόφασης του Συντονιστή της Α.Δ.Μ.Θ. (Εισηγητής : Ουζουνίδης Γ.)

ΘΕΜΑ 14ο. Προσφυγή της εταιρείας Κ.ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ- Γ. ΚΑΡΑΦΥΛΛΗΣ - Μ. ΧΑΤΖΗΚΛΕΑΡΧΟΥ Ο.Ε κατά της υπ. αριθμ. 3402/4-4-2018 απόφασης του Συντονιστή της Α.Δ.Μ.Θ. (Εισηγητής : Ουζουνίδης Γ.)

ΘΕΜΑ 15ο. Προσφυγή του Δήμου Αλεξανδρούπολης κατά της υπ. αριθμ. 6914/10-4-2018 απόφασης του Συντονιστή της Α.Δ.Μ.Θ. (Εισηγήτρια : Τσιρκινίδου Ο.)

ΘΕΜΑ 15ο. Προσφυγή του Δήμου Αλεξανδρούπολης κατά της υπ'αριθμ. 6914/10-4-2018 απόφασης του Συντονιστή της Α.Δ.Μ.Θ. (Εισηγήτρια : Τσιρκινίδου Ο.)

Η Πρόεδρος της Επιτροπής και Εισηγητής του θέματος Όλγα Τσιρκινίδου, διάβασε την εισήγηση της, η οποία έχει ως εξής:

I. Ενώπιον της Ειδικής Επιτροπής του άρθρου 152 Δ.Κ.Κ. ασκήθηκε η υπ'αριθμ. πρωτ. 12848/1.5.2018 με αριθμό πρωτ. εισερχομένων 105/4.5.2018 προσφυγή του Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «Δήμος Αλεξανδρούπολης» νομίμως εκπροσωπούμενου κατά της με αριθμ. πρωτ. 6914/10.4.2018 απόφασης του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης (ΑΔΜΘ). Για την άσκηση της προσφυγής εκδόθηκε σε ορθή επανάληψη η υπ'αριθμ. 108/2018 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Αλεξανδρούπολης και η από 27.4.2018 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβούλου του Δήμου Αλεξ/πολης Μιχάλη Μπίκου (άρθρο 72 1ιβ και 2 του ν. 3852/2010).

Με την προσβαλλόμενη απόφαση του Συντονιστή της ΑΔΜ,ακυρώθηκε η υπ'αριθμ. 26/2018 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Αλεξανδρούπολης αναφορικά με την έγκριση υλοποίησης προγραμματικής σύμβασης με το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης για τη χρήση εγκαταστάσεων και λοιπών υποδομών του κλειστού γυμναστηρίου που βρίσκεται εντός του χώρου της Πανεπιστημιούπολης της Αλεξανδρούπολης, για τους αναφερόμενους σ' αυτήν λόγους.

II.α.- Ο Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α' /07.06.2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» ορίζει τα εξής :

Άρθρο 225 (Υποχρεωτικός έλεγχος νομιμότητας): «1. Οι αποφάσεις των συλλογικών οργάνων των δήμων και των περιφερειών αποστέλλονται υποχρεωτικά για έλεγχο νομιμότητας στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α., εφόσον αφορούν: α) ρυθμίσεις κανονιστικού περιεχομένου, β) την ανάθεση έργων, υπηρεσιών, μελετών και προμηθειών, γ) την αγορά και εκποίηση ακινήτων,

δ) την κήρυξη αναγκαστικών απαλλοτριώσεων, ε) την επιβολή φόρων, τελών, δικαιωμάτων, στ) τη σύναψη κάθε μορφής συμβάσεων, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και εκείνες που προβλέπονται από ειδικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, ζ) τη σύναψη δανείων, η) τη διενέργεια τοπικού δημοψηφίσματος όταν τούτο προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία και θ) τις διαδικασίες κατάρτισης των επιχειρησιακών προγραμμάτων. Επίσης, αποστέλλονται προς έλεγχο νομιμότητας οι αποφάσεις των κοινωφελών επιχειρήσεων, των ΔΕΥΑ και των μονομετοχικών ανωνύμων εταιρειών Ο.Τ.Α. που αφορούν: α) αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, β) εκποίηση παγίων περιουσιακών στοιχείων και γ) λήψη δανείων (το δεύτερο εδάφιο της παρ.1 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 7 του Ν.4257/2014, ΦΕΚ Α' 93/14.07.2014). Ειδικά, σε ό,τι αφορά τις ΔΕΥΑ, εκτός από τις παραπάνω αποφάσεις, αποστέλλονται επιπλέον προς έλεγχο νομιμότητας οι αποφάσεις εκείνες που αφορούν: α) την ψήφιση του προϋπολογισμού της επιχείρησης και του τεχνικού προγράμματος έργων, καθώς και κάθε τροποποίηση τους, β) την αγορά και εκποίηση ακινήτων κτημάτων, γ) την επιβάρυνση των ακινήτων της επιχείρησης με εμπράγματα δικαιώματα και δ) τις μελέτες, τα έργα και τις προμήθειες (το τελευταίο εδάφιο της παρ.1 προστέθηκε με το άρθρο 10 παρ.5 του Ν.4071/2012, ΦΕΚ Α' 85/11.04.2012). 2. Η απόφαση αποστέλλεται για έλεγχο νομιμότητας συνοδευόμενη από αντίγραφο του αποδεικτικού δημοσίευσης και από τα έγγραφα στοιχεία που είναι αναγκαία για τη νόμιμη έκδοση της, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από τη συνεδρίαση του συλλογικού οργάνου. Οι δήμοι, οι περιφέρειες και οι ανωτέρω επιχειρήσεις τους υποχρεούνται να διαβιβάζουν και κάθε επιπλέον στοιχείο που ζητείται από την Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α.. 3. Ο Ελεγκτής Νομιμότητας ελέγχει τη νομιμότητα της απόφασης μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την περιέλευσή της στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. και εκδίδει υποχρεωτικά ειδική πράξη. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι η απόφαση είναι παράνομη, τότε αυτή ακυρώνεται (το πρώτο εδάφιο αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 6 παρ.12 του Ν.4071/2012, ΦΕΚ Α' 85/11.04.2012).»

Άρθρο 226 (Αυτεπάγγελτος έλεγχος νομιμότητας): «1. Ο Ελεγκτής Νομιμότητας μπορεί αυτεπαγγέλτως να ακυρώσει οποιαδήποτε απόφαση των συλλογικών ή μονομελών οργάνων των δήμων και των περιφερειών, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών και των επιχειρήσεών τους, των ΔΕΥΑ και των μονομετοχικών ανωνύμων εταιρειών Ο.Τ.Α., καθώς και των συνδέσμων για λόγους νομιμότητας, μέσα σε προθεσμία δύο μηνών αφότου η απόφαση έχει δημοσιευθεί ή εκδοθεί (η παρ. 1 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 7 του Ν. 4257/2014, ΦΕΚ Α' 93/14.07.2014). 2. Οι δήμοι, οι περιφέρειες, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου αυτών και οι επιχειρήσεις τους, καθώς και οι σύνδεσμοι υποχρεούνται να παρέχουν κάθε στοιχείο που ζητείται από την Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. με σκοπό την άσκηση του ελέγχου νομιμότητας.»

Άρθρο 227 (Ειδική διοικητική προσφυγή - Αιτήσεις θεραπείας): «1.α. Οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να προσβάλει τις αποφάσεις των συλλογικών ή μονομελών οργάνων των

δήμων, των περιφερειών, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών και των συνδέσμων για λόγους νομιμότητας, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης ή την ανάρτηση της στο διαδίκτυο ή από την κοινοποίηση της ή αφότου έλαβε γνώση αυτής. β. Προσφυγή επιτρέπεται και κατά παράλειψης οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας των οργάνων της προηγούμενης παραγράφου. Στην περίπτωση αυτή η προσφυγή ασκείται εντός δεκαημέρου από την άπρακτη παρέλευση της ειδικής προθεσμίας που, τυχόν, τάσσει ο νόμος για την έκδοση της οικείας πράξης, διαφορετικά μετά την παρέλευση τριμήνου από την υποβολή της σχετικής αίτησης του ενδιαφερομένου. 2. Ο Ελεγκτής Νομιμότητας αποφαινεται επί της προσφυγής μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) μηνών από την υποβολή της. Αν παρέλθει η ανωτέρω προθεσμία χωρίς να εκδοθεί απόφαση θεωρείται ότι η προσφυγή έχει σιωπηρώς απορριφθεί. 3. Η άσκηση της ειδικής διοικητικής προσφυγής αποτελεί προϋπόθεση για την άσκηση ενδίκων βοηθημάτων ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων. 4. Ο Ελεγκτής Νομιμότητας είναι αρμόδιος να αποφαινεται επί: α) αιτήσεων θεραπείας για έργα με προϋπολογισμό μέχρι 5.000.000 ευρώ προ Φ.Π.Α., μελετών και υπηρεσιών που υπάγονται στις διατάξεις του ν. 3316/2005 (ΦΕΚ 42 Α) και αφορούν δήμους, β) αιτήσεων θεραπείας για έργα με προϋπολογισμό μέχρι 5.000.000 ευρώ προ Φ.Π.Α., μελετών και υπηρεσιών που υπάγονται στις διατάξεις του ν. 3316/2005 (ΦΕΚ 42 Α) και αφορούν περιφέρειες.»

Άρθρο 238: «Μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. ο έλεγχος νομιμότητας των πράξεων κατά τα άρθρα 225, 226 και 227 του παρόντος ασκείται από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και τις Ειδικές Επιτροπές του άρθρου 152 Κ.Δ.Κ., οι οποίες βρίσκονται στις έδρες των περιφερειών που ανήκουν στην ανωτέρω Αποκεντρωμένη Διοίκηση .....» και με το **άρθρο 283 παρ. 4:** «...Από την έναρξη λειτουργίας των αποκεντρωμένων διοικήσεων καταργούνται οι περιφέρειες που έχουν ιδρυθεί με τον ν. 2503/1997 και υπεισέρχονται αυτοδικαίως από την έναρξη λειτουργίας τους και χωρίς άλλη διατύπωση σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των καταργούμενων περιφερειών.....».

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου **151 του Ν. 3463/2006 (ΦΕΚ 114 Α' /08.06.2006) «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων»:** «Οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να προσβάλει τις αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 149 και 150, ενώπιον της Ειδικής Επιτροπής του επόμενου άρθρου, εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την έκδοση της απόφασης ή την κοινοποίησή της ή αφότου έλαβε γνώση αυτής.», ενώ σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου **152 του ίδιου νόμου:** «1. Στην έδρα κάθε Περιφέρειας συνιστάται τουλάχιστον μία (1) τριμελής Ειδική Επιτροπή που αποτελείται από.....2. Η Ειδική Επιτροπή ασκεί έλεγχο νομιμότητας, και εκδίδει απόφαση επί της προσφυγής μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της.....5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται η αποζημίωση

των μελών της Επιτροπής και του Γραμματέα αυτής, σύμφωνα με τις ισχύουσες, κάθε φορά, διατάξεις. Θέματα λειτουργίας της Ειδικής Επιτροπής ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης».

Σύμφωνα με την εκδοθείσα κατ' εξουσιοδότηση της πιο πάνω παρ. 5 του άρθρου 152 του ΚΔΚ με αριθμό **31925/06.06.2007** απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης «Κανονισμός λειτουργίας της Ειδικής Επιτροπής για την εξέταση προσφυγών κατά αποφάσεων του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας» (ΦΕΚ Β' 1020/22.06.2007): «*Η λειτουργία της Ειδικής Επιτροπής για την εξέταση προσφυγών κατά αποφάσεων του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας που εκδίδονται στο πλαίσιο της άσκησης εποπτείας επί των πράξεων των οργάνων των δήμων και κοινοτήτων και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου διέπεται από τον παρόντα κανονισμό. Για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται ειδικώς, με την παρούσα, εφαρμόζονται, αναλόγως, οι διατάξεις περί συλλογικών οργάνων της Διοίκησης του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Ν. 2690/1999, ΦΕΚ Α' 45) (Άρθρο 1)», «Εξέταση προσφυγής. 1. Η Ειδική Επιτροπή εξετάζει προσφυγές που ασκούνται ενώπιον της από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον και στρέφονται κατά των αποφάσεων ή παραλείψεων του γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, οι οποίες εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 149 και 150 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν. 3463/2006). Η Ειδική Επιτροπή αποφασίζει μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της προσφυγής σε αυτήν....4. Η Ειδική Επιτροπή, **εφόσον η προσφυγή έχει ασκηθεί παραδεκτά**, ασκεί έλεγχο νομιμότητας μόνο επί των λόγων ακύρωσης που προβάλλονται με την προσφυγή κατά της πράξης του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας (Άρθρο 4 παρ. 1 και 4)».*

β.- Επειδή, η προθεσμία των τριάντα ημερών που τάσσεται από το άρθρο 152 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων για να εξετασθεί η προσφυγή είναι μεν αποκλειστική, αρχίζει, όμως, σε περίπτωση που αυτή κατατεθεί απευθείας στην ίδια την επιτροπή, από την λήψη της πράξης και των στοιχείων που προβλέπονται από τον νόμο για την έκδοσή της και είναι κρίσιμα για την διάγνωση της υπόθεσης (πβλ. ΣτΕ 734/2011, 2115/2009 7μ., 2242/2008 7μ.), τα δε εδάφια δ' και ε' της παρ. 3 του άρθρου 4 της με αριθμό 31925/06.06.2007 απόφασης του Υφυπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (ΦΕΚ Β' 1020) αναφορικά με τη μη αναστολή της αποκλειστικής προθεσμίας της παραγράφου 1 του αυτού άρθρου, αφορούν, κατά τη ρητή διατύπωση της διάταξης την παροχή επιπλέον εγγράφων και όχι την περιέλευση στην Ειδική Επιτροπή της προσβαλλόμενης πράξης και των κρισίμων για την έκδοσή της εγγράφων. Επομένως, εν προκειμένω, με δεδομένο ότι τα εκ του νόμου προβλεπόμενα και κρίσιμα για τη διάγνωση της υπόθεσης στοιχεία, διαβιβάσθηκαν προς την Ειδική Επιτροπή του άρθρου 152 δυνάμει του με αριθμό 9816/8.5.2018 εγγράφου της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης (Γενική Δ/ση Εσωτερικής Λειτουργίας, Δ/ση Διοίκησης, Τμήμα Διοικητικό – Οικονομικό Ν.Εβρου), στις

15.5.2018, λαμβάνοντας αριθμό πρωτοκόλλου 112/15.5.2018, η Επιτροπή τυγχάνει χρονικά αρμόδια, προκειμένου να αποφανθεί επί της υποβληθείσας προσφυγής.

γ.- Επειδή, από τις παραπάνω διατάξεις καθιερώνεται διαδικασία κατασταλτικού ελέγχου νομιμότητας των πράξεων των οργάνων των Ο.Τ.Α. α' βαθμού, η οποία διαρθρώνεται σε δύο επίπεδα. Σε πρώτο βαθμό αρμόδιος είναι ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας, η δε Επιτροπή του άρθρου 152 έχει αρμοδιότητα ν' αποφαινεται, ύστερα από άσκηση προσφυγής, μόνο επί των εκτελεστών πράξεων του Γεν. Γραμματέα, ο δε έλεγχος νομιμότητας περιορίζεται μόνο επί των λόγων ακύρωσης που προβάλλονται κατά της πράξης του Γενικού Γραμματέα (άρθρο 4 παρ. 4 της κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσας 31925/6.6.2007 απόφασης του Υφυπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ΦΕΚ Β' 1020). Σε κάθε περίπτωση, δεν υπόκεινται σε άσκηση προσφυγής απ' ευθείας ενώπιον της Επιτροπής οι πράξεις των οργάνων των Ο.Τ.Α. α' βαθμού.

δ.- Επειδή με δεδομένο ότι η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε στις 10.4.2018 αναρτήθηκε δε αυθημερόν στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ και κοινοποιήθηκε στο Δήμο Αλεξ/πολης στις 11.4.2018 η δε προσφυγή κατατέθηκε στις 4.5.018, θεωρούμε ότι κατατέθηκε εμπρόθεσμα, σύμφωνα με το άρθρο 151 Κ.Δ.Κ. δηλαδή εντός της τριακονθήμερης προθεσμίας και ως εκ τούτου θα πρέπει να ερευνηθεί περαιτέρω.

ε.- Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση με την προσβαλλόμενη απόφαση του Συντονιστή της ΑΔΜΘ ακυρώθηκε η υπ' αριθμ. 26/2018 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Αλεξ/πολης και κατά συνέπεια το προσφεύγον έχει άμεσο, προσωπικό και ενεστώως **έννομο συμφέρον για την ακύρωση** της απόφασης του Συντονιστή ΑΔΜΘ.

III. Επειδή, από τα στοιχεία του διαβιβασθέντος φακέλου (σχετικό το με αριθμ. πρωτ. 9816/8.5.2018 έγγραφο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης, Γενική Δ/ση Εσωτερικής Λειτουργίας, Δ/ση Διοίκησης, Τμήμα Διοικητικό – Οικονομικό Ν.Εβρου, το οποίο έλαβε αριθμό πρωτοκόλλου 112/15.5.2018 ενώπιον της Ειδικής Επιτροπής του άρθρου 152 του ν. 3463/2006), προκύπτουν τα εξής:

1. Με την υπ' αριθμ. 26/2018 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Αλεξ/πολης εγκρίθηκε η υλοποίηση προγραμματικής σύμβασης με το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης για τη χρήση εγκαταστάσεων και λοιπών υποδομών του κλειστού γυμναστηρίου που βρίσκεται εντός του χώρου της Πανεπιστημιούπολης της Αλεξανδρούπολης (περιοχή Δραγάνα, 6^ο χιλ.Αλεξ/πολης-Μάκρης).

2. Με το υπ' αριθμ. 8492/13.3.2018 έγγραφο του Δήμου Αλεξ/πολης διαβιβάστηκε προς το Συντονιστή της ΑΔΜΘ η υπ' αριθμ. 26/2018 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Αλεξ/πολης προκειμένου να ελεγχθεί η νομιμότητα αυτής.

3. Ο Συντονιστής της ΑΔΜΘ εξέδωσε την προσβαλλόμενη με αριθμό 6914/10.4.2018 απόφασή του, με την οποία ακύρωσε την υπ' αριθμ. 26/2018 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Αλεξ/πολης, με την αναφερόμενη στην απόφαση αυτή αιτιολογία.

IV. Κατά της ως άνω απόφασης προσέφυγε με την κρινόμενη προσφυγή του ο Δήμος Αλεξ/πολης ενώπιον της Ειδικής Επιτροπής του άρθρου 152 του Κ.Δ.Κ. για τους σ' αυτήν αναφερόμενους λόγους.

V.- Επί της ως άνω απόφασης του Συντονιστή ΑΔΜΘ και της κρινόμενης προσφυγής παρατηρούμε τα ακόλουθα:

1. Στο άρθρο 100 του ν. 3852/2010 ορίζεται: *«1.α. Για τη μελέτη και εκτέλεση έργων και προγραμμάτων ανάπτυξης μιας περιοχής, καθώς και για την παροχή υπηρεσιών και την υλοποίηση προμηθειών κάθε είδους, οι Δήμοι, οι Περιφέρειες, οι σύνδεσμοι Δήμων, τα δίκτυα Δήμων και Περιφερειών του άρθρου 101, οι Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων, η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας και η Ένωση Περιφερειών, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου τα οποία συνιστούν ή στα οποία συμμετέχουν οι προαναφερόμενοι φορείς, καθώς και Ν.Π.Ι.Δ. στα οποία συμμετέχουν ή συνιστούν η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας και η Ένωση Περιφερειών, οι δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης, η Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (Ε.Δ.Ε.Υ.Α.), οι επιχειρήσεις Ο.Τ.Α., σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, τα δημοτικά και περιφερειακά ιδρύματα, καθώς και κοινωφελή ιδρύματα και κληροδοτήματα και τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, στα οποία περιλαμβάνονται και τα τεχνολογικά εκπαιδευτικά ιδρύματα, μπορούν να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις με το Δημόσιο, μεταξύ τους ή και με φορείς του δημόσιου τομέα της παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982, μεμονωμένα ή από κοινού. Στις προγραμματικές συμβάσεις, που μετέχει το Δημόσιο, μπορεί να εκπροσωπείται και από τον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην οποία εκτελείται η προγραμματική σύμβαση...2.α. Στις Προγραμματικές Συμβάσεις απαραίτητα ορίζονται το αντικείμενο της σύμβασης, ο σκοπός και το περιεχόμενο των μελετών, των έργων, των προγραμμάτων ή των υπηρεσιών, ο προϋπολογισμός τους, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των συμβαλλομένων, το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της σύμβασης, οι πόροι από τους οποίους θα καλυφθούν οι αναλαμβανόμενες οικονομικές υποχρεώσεις και η διάρκεια της σύμβασης. Επίσης ορίζεται το όργανο παρακολούθησης της εφαρμογής της και οι Αρμοδιότητες του, καθώς και ρήτρες σε βάρος του συμβαλλομένου που παραβαίνει τους όρους της προγραμματικής σύμβασης. ...3. Οι συμβαλλόμενοι φορείς για την εκτέλεση των προγραμματικών συμβάσεων μπορεί να χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ... τον Τακτικό Προϋπολογισμό ή άλλα εθνικά ή περιφερειακά προγράμματα, καθώς και από τους προϋπολογισμούς των συμβαλλομένων φορέων. Είναι δυνατή η χρηματοδότηση των συμβαλλομένων και από φορείς του δημόσιου τομέα που δεν μετέχουν στην προγραμματική σύμβαση. ...».*

2. Οι προγραμματικές συμβάσεις είναι διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες που θέτουν το γενικό πλαίσιο για την οργάνωση και διαχείριση δημοσίων υπηρεσιών και την άσκηση συγκεκριμένης κάθε

φορά δραστηριότητας, παρέχοντας τη δυνατότητα στους ΟΤΑ να συμβάλλονται με άλλα δημόσια νομικά πρόσωπα συνδυάζοντας ή αλληλοσυμπληρώνοντας τις αρμοδιότητες ή τα οικονομικοτεχνικά μέσα που διαθέτουν με εκείνα του αντισυμβαλλόμενου φορέα, προκειμένου να επιτευχθεί η εκπόνηση μελετών, η κατασκευή έργων ή η παροχή υπηρεσιών που εντάσσονται στο πλέγμα των αρμοδιοτήτων και των καταστατικών τους σκοπών (Πράξεις κλιμ.προλ. ελέγχου δαπανών στο VII Τμήμα ΕΣ 327/2014, 324/2014, 267/2014, 55/2014).

3. Όπως έχει κριθεί, κρίσιμο εννοιολογικό στοιχείο προσδιορισμού της έννοιας της προγραμματικής σύμβασης είναι ότι τα συμβαλλόμενα μέρη εκκινούν από κοινή αφετηρία συμπράττοντας, κατά το δυνατόν ισόρροπα, για την υλοποίηση προγραμμάτων ή υπηρεσιών και μελετών στο πλαίσιο κοινά εξυπηρετούμενου δημοσίου σκοπού, τον οποίο είναι εκ του νόμου επιφορτισμένα να επιτελούν (Αποφάσεις Τμήματος Μείζονος Επταμελούς Σύθεσης ΕΣ 2771/2011, 2770/2011, 2769/2011, VI Τμήματος 3/2014, 607/2012, Πράξεις Ζ' Κλιμακίου 207/2001, 165/2013) και ότι τυχόν περιουσιακές μετακινήσεις μεταξύ των συμβαλλόμενων φορέων περιορίζονται στην κάλυψη των απαραίτητων δαπανών για την υλοποίηση του συμβατικού αντικειμένου και δεν έχουν το χαρακτήρα ανταλλάγματος ή αμοιβής για παρεχόμενες στο πλαίσιο της σύμβασης υπηρεσίες ή μελέτες στοιχείο που απαντάται μόνον στις αμφοτεροβαρείς συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας, στις οποίες τα μέρη αποσκοπούν στην ικανοποίηση διαφορετικών συμφερόντων με τη λήψη της παροχής και αντιπαροχής.

4. Από το σχέδιο της εν θέματι προγραμματικής σύμβασης προκύπτει ότι, για την υλοποίηση ενός προγράμματος αθλητικών δραστηριοτήτων για τους πολίτες του Δήμου Αλεξ/πολης, μέσω των προγραμμάτων μαζικού αθλητισμού αλλά και των αθλητικών συλλόγων του Δήμου, όπως αυτό θα καταρτισθεί και θα συντονιστεί από το Δήμο Αλεξ/πολης στο μέλλον, το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (ΔΠΘ) παραχωρεί προς το Δήμο Αλεξ/πολης τη χρήση των εγκαταστάσεων και των λοιπών υποδομών του κλειστού γυμναστηρίου που βρίσκεται εντός του χώρου της Πανεπιστημιούπολης της Αλεξ/πολης (περιοχή Δραγάνα, 6ο χιλ. Αλεξ/πολης-Μάκρης), για όλο το χρόνο και τις ημέρες από Δευτέρα έως Κυριακή, κατά τις ώρες 10.00 π.μ. έως 20.00 μ.μ. για το χρονικό διάστημα από 3-4-2018 έως 31-12-2020 έναντι ανταλλάγματος που ανέρχεται στο ποσό των 20.000 ευρώ/έτος και θα καταβάλλεται τμηματικά ήτοι ποσό 20.000 ευρώ μέχρι 30 Ιουνίου κάθε μισθωτικού έτους και ποσό 10.000 ευρώ μέχρι 20 Δεκεμβρίου κάθε μισθωτικού έτους. Το ως άνω ποσό θα προέρχεται από ίδια έσοδα του Δήμου Αλεξ/πολης και θα καταβάλλεται εξ ολοκλήρου από το Δήμο σε λογαριασμό που τηρεί το ΔΠΘ στην Τράπεζα της Ελλάδας. Η δαπάνη ηλεκτροδότησης καθώς και οι δαπάνη καθαριότητας και φύλαξης του χώρου κατά τις ώρες λειτουργίας θα βαρύνουν το Δήμο ενώ η δαπάνη υδροδότησης του γυμναστηρίου θα καλυφθεί από το ΔΠΘ (άρθρα 1, 3, 4 & 5 της σύμβασης).

5. Επειδή ο Συντονιστής ΑΔΜΘ με την προσβαλλόμενη απόφασή του επισημαίνει ότι: «*Από τα ανωτέρω αναφερόμενα στην αριθμ. 26/2018 απόφαση του δημοτικού συμβουλίου προκύπτει ότι επιχειρείται, η παραχώρηση για χρήση στον δήμο με αμοιβή (μίσθωση) των εγκαταστάσεων και των λοιπών υποδομών κλειστού γυμναστηρίου μέσω της εν λόγω προγραμματικής και όχι δια των διαγωνιστικών διαδικασιών που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 194 του Ν. 3463/06 και των διατάξεων του Π.Δ. 270/81 που έχουν εφαρμογή για την παρούσα σύμβαση. Η σύναψη της προγραμματικής σύμβασης με το προαναφερόμενο αντικείμενο είναι μη νόμιμη διότι δεν αφορά απλή παραχώρηση χρήσης εγκαταστάσεων και υποδομών αλλά αποτελεί κατ'ορθό νομικό χαρακτηρισμό σύμβαση μίσθωσης εγκαταστάσεων και λοιπών υποδομών κλειστού γυμναστηρίου με παράκαμψη και μη εφαρμογή των κείμενων διατάξεων του άρθρου 194 του Ν. 3463/06 και του Π.Δ. 270/81».*

6. Επειδή ο Συντονιστής της ΑΔΜΘ δεν έσφαλε κατά την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης δεδομένου ότι η προγραμματική σύμβαση το σχέδιο της οποίας επικυρώθηκε με την υπ'αριθμ. 26/2018 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Αλεξ/πολης αποτελεί κατ'ουσία σύμβαση μίσθωσης η οποία όμως θα έπρεπε να διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 194 του ν. 3463/2006. Συγκεκριμένα από τα άρθρα 1,3 και 4 της προγραμματικής σύμβασης προκύπτει ότι δεν αφορά σε αλληλοσυμπλήρωση αρμοδιοτήτων ή οικονομικοτεχνικών μέσων στο πλαίσιο της από κοινού εκπλήρωσης μιας δημόσιας υπηρεσίας που ανάγεται στην παροχή αθλητικών δραστηριοτήτων προς τους δημότες της Αλεξ/πολης, όπως απαιτεί η διάταξη του άρθρου 100 του ν. 3852/2010, αλλά αποτελεί κατ'ορθό νομικό χαρακτηρισμό εξ επαχθούς αιτίας σύμβαση απευθείας μίσθωσης, αφού οι συμβαλλόμενοι δεν συμπράττουν ισόρροπα για την υλοποίηση του συμβατικού αντικειμένου αλλά ο Δήμος Αλεξ/πολης λειτουργεί ως μισθωτής που επιδιώκει την εκμίσθωση του κλειστού γυμναστηρίου του ΔΠΘ για συγκεκριμένες ώρες της κάθε ημέρας προκειμένου να υλοποιηθεί ένα πρόγραμμα αθλητικών δραστηριοτήτων για τους δημότες το οποίο δεν έχει ακόμη καν καταρτισθεί, περιορίζοντας τη συμβολή του αποκλειστικά στην κάλυψη του κόστους για τη μίσθωση ήτοι βαρυνόμενος με το οικονομικό αντικείμενο της σύμβασης, κατά παράβαση των διατάξεων περί προγραμματικών συμβάσεων.

Κατ'ακολουθία των ανωτέρω εισηγούμαι την ΑΠΟΡΡΙΨΗ της από 4.5.2018 (αριθμό πρωτ. εισερχομένων της Ειδικής Επιτροπής 105/4.5.2018) προσφυγής του Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «Δήμος Αλεξανδρούπολης» νομίμως εκπροσωπούμενου κατά της με αριθμ. πρωτ. 6914/10.4.2018 απόφασης του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης (ΑΔΜΘ).

Η Επιτροπή, αφού άκουσε την εισήγηση, μελέτησε τα στοιχεία του σχηματισθέντος φακέλου, μετά από διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών και αφού σκέφθηκε κατά Νόμο,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ομόφωνα τα εξής:

Την απόρριψη της από 4-5-2018 προσφυγής του Δήμου Αλεξανδρούπολης κατά της υπ' αριθμ. 6914/10-4-2018 απόφασης του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης σύμφωνα με τις σκέψεις που εκτέθηκαν στην ανωτέρω εισήγηση και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας απόφασης.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ 48/2018

Ο Γραμματέας

Η Πρόεδρος

Κων/νος Μπλέτσας
ΠΕ Πληροφορικής

Όλγα Τσιρκινίδου
Πάρεδρος του Ν.Σ.Κ.